

Obsah

1. Jak pracuje počítač	3
Základní princip je velmi jednoduchý	3
Dokumenty a nástroje (datové soubory a programy)	3
Složky (adresáře)	4
Jak to tedy vlastně funguje	5
Typy datových souborů – dokumentů	6
Zástupce	6
Hardware a software	7
Vstupní a výstupní zařízení	7
Operační systém	8
A to je skoro všechno	8
Už víme, jak pracuje počítač, ale jak se pracuje s počítačem?	9
Jak se pracuje na počítači aneb co mám zmáčknout	9
Shrnutí	11
Struktura knihy aneb nemusíte číst všechno	12
Kapitulu o principu práce počítače už máme za sebou...	12
Dále následují základní teoretické kapitoly...	12
Praktické kapitoly	13
Jak dál aneb co musíme znát, když chceme...	13
2. Historie počítačů	15
První pokusy	15
První mikropočítače	16
Kompatibilní	16
APPLE	16
Počítače typu PC	17
Windows (=okna)	17
Notebook	17
Pracovní stanice	17
V blízké budoucnosti...	18
Shrnutí	18
3. Bity a bajty, dpi	19
V počítači je všechno jen 0 a 1	19
DPI a barevná hloubka	20

Grafický a textový režim, rozlišení obrazovky	22
Shrnutí	23
4. Části a díly počítače	25
Části počítače a jeho skříň – tlačítka a diody na ní, zapnutí a vypnutí počítače	25
Části počítačové sestavy	25
Tlačítka a světelné diody na skříní počítače	25
Monitor	27
Shrnutí	27
Jednotlivé díly počítače – k čemu slouží a jak pracují	27
Procesor (mikroprocesor)	27
Paměť (operační paměť, RAM)	29
Sběrnice	30
Základní deska počítače	30
Disky	30
Pevný disk (HD [hard disk])	31
Disketová mechanika (FDD – Floppy Disk Drive [drajv])	31
Nové velkokapacitní druhy výměnných disků	32
CD-ROM mechanika	32
DVD mechanika...	32
Zapisovací CD R a CD RW mechaniky	32
Paralelní a sériové rozhraní	33
USB	33
Grafická karta (videokarta, grafický adaptér)	33
Monitor	35
Skříň počítače	36
Napájecí zdroj	36
Síťová karta	37
Faxmodemová karta či externí (vnější) faxmodem	37
Zvuková karta a reproduktory	37
Kazetopásková jednotka	38
Klávesnice a myš	38
Další různé karty	38
Počítač zezadu	38
Počítač je špatná investice	39
Doplnění, rozšíření a modernizace počítače	39
Značkové a neznačkové počítače	39
Příklady nabídek počítačů	40
Shrnutí	42

5. Tiskárny a skenery	43
Nastavení kvality tisku	43
Ovladače	43
Jehličkové tiskárny	43
Inkoustové (tryskové) tiskárny	44
Tiskárny laserové	45
Plotter	46
Skener (Scanner) [skennr]	46
Shrnutí	48
6. Operační systémy	49
Vlastnosti systémů Windows	49
Nejnovější operační systémy – Windows XP Home a Professional	50
Starší systémy firmy Microsoft	50
Windows 2000 Professional	50
Windows Millennium edition (ME)	51
Systémy Windows 98 a Windows 95	51
Windows 3.1 (3.11)	51
DOS	51
Programy pro DOS, Windows 3.1 a Windows 95	51
Další operační systémy – MacOS, UNIX, LINUX	52
Shrnutí	52
7. Počítačové programy	55
Orientace v „hrozivém“ množství programů	55
Programátorské firmy	55
Program, jeho označení, verze	55
Aktualizace (upgrade [apgrejd]) programu	56
Instalace programu	56
OEM software	56
Lokalizace programu	57
Jaký koupit program	57
Programy, které ožívují náš počítač	58
Nadstavby systému DOS	58
Textový editor	58
DTP programy	59
Fulltext a hypertext	59
DIP – bezpapírová kancelář	60
Tabulkový kalkulátor (spreadsheet [spredšít])	60
Databáze	60

Programovací jazyky	61
Kreslení a úprava fotografií pomocí počítače	62
CAD – nástroj konstruktéra, projektanta a architekta	62
Programy pro prostorové návrhy a animace	62
Hry	62
Výukové programy	63
Multimédia	63
Počítač – audiovizuální centrum	63
Starší, levný počítač pro děti?	63
Domácí a kancelářský počítač	64
Komunikační programy	64
Viry a antiviry	64
Utility (pomůcky)	64
Speciální programy	65
Kancelářské balíky	65
Shrnutí	66
8. Počítačové sítě	67
Lokální síť = síť v podniku, firmě, škole	67
Základní dva druhy sítí	67
Síť PEER TO PEER [pír tu pír]	67
Síť KLIENT – SERVER [servr]	68
Výhody a služby počítačových sítí	69
Nevýhody sítě	69
Mapování síťových disků	70
Přihlášení se do sítě – uživatelské jméno a heslo	70
Vlastnosti (atributy) síťových disků	70
Bezpečnost sítě a její správce	71
Net PC a terminály	71
Shrnutí	72
9. Internet	73
Co je to Internet a k čemu je dobrý?	73
Adresy na Internetu	74
Vybrané služby Internetu	75
E-mail [í meil] – Elektronická pošta	75
World Wide Web (WWW) [world waid web]	76
Co vše je na Internetu	77
Elektronický obchod a virtuální obchodní domy	78
Jak se obyčejný uživatel připojí k Internetu	78
Shrnutí	79
Web je opravdu virtuální svět...	80

10. Data mají cenu zlata	83
Zabezpečení počítače a dat před zneužitím cizí osobou	83
Zabezpečení dat před poruchou počítače, chybou obsluhy a před počítačovými viry	84
Zálohování (archivace) dat	84
Počítačové viry	86
Mechanická péče o počítač a diskety	87
Pořádek je základ efektivní práce	88
Shrnutí	88
11. Paragrafy a počítače	89
Jak vzniká program, náklady spojené s jeho tvorbou	89
Program – zboží a autorské dílo	89
Kupujeme program	89
Distribuce programu	90
Svůdnost krádeže programu	91
Výhody legálního softwaru	91
Kontrola užívání legálního softwaru	92
Ochrana programů před nelegálním kopírováním	92
Různé druhy programů	93
GNU licence	94
Základy počítačové etiky	94
Shrnutí	95
12. Počítač a naše zdraví	97
Oči, bolesti hlavy	97
Záda a krční páteř, ruce	99
Hluk počítače	100
Rozdělení času a kompenzační cvičení	101
Shrnutí	101
13. Psychologická a sociální rizika práce s počítačem aneb pozor na krev a závislost	103
Počítač je běžný nástroj pro práci	103
Počítač se s námi baví	103
Nebezpečí práce s počítačem	103
Násilí a pornografie v počítači	104
Počítačové hry	106
Pojmy z oblasti her	107
Kupovat, či nekupovat počítač domů dětem?	108
Shrnutí	109

14. Operační systémy Windows (95, 98, ME a 2000, XP)	111
Principy práce	111
Důležité pojmy a znalosti – stavební prvky systémů Windows	112
Upozornění (varování)	114
Shrnutí 1	116
Konečně do praxe	117
Plocha	117
Nabídka Start	119
Hlavní panel	120
K čemu slouží myš	121
Okno, práce s ním, změna jeho velikosti a polohy	122
Spuštění a ukončení programu	125
Shrnutí 2	127
Práce s počítačem novým způsobem	128
Vytvoření složky	128
Struktura složek v počítači, její procházení	129
Vytvoření prázdného dokumentu	131
Otevření dokumentu (spuštění programu, který je svázán s dokumentem)	132
Naplnění datového souboru	132
Uložení souboru	133
Ukončení práce s programem	133
Kopírování, přesun, mazání a přejmenování objektů	134
Shrnutí 3	135
Další vlastnosti systému Windows	135
Schránka	135
Uchop a táhni (Drag and drop)	137
Funkce OLE	137
Sjednocené ovládání programů	138
Tlačítka na pruzích (panelech) s nástroji	140
Klávesové zkratky (někdy se říká kombinace)	140
Dialogová okna	142
Přihlášení se do systému	145
Ukončení Windows a vypnutí počítače	145
A to je vše?	147
Shrnutí 4	147
15. Windows 3.1 a DOS	149
16. Práce s textem	151
Písmo	151

Historie písma	151
Klasifikace (rozdělení) písem (fontů, sad)	151
Pořizování textu	153
Klávesnice	153
Zápis znaků	153
Kombinace kláves (klávesová zkratka)	155
Vkládání a přepisování textu	155
Mazání textu	155
Důležité zásady	155
Pohyb po textu (přesun kurzoru) pomocí klávesnice	156
Označování textu	157
Kopírování a přesun textu	159
Než začneme psát	159
Nastavení strany	159
Možnost různého zobrazení strany	160
Odstavec je základem textu	160
Vlastnosti odstavce	161
Tabulátory	162
Zásady pro odstavce	163
Kapitola (oddíl), záhlaví a zápatí	163
Záhlaví a zápatí	164
Pole	164
Struktura dokumentu	164
Styly odstavců	165
Šablona	165
Vkládání objektů do textu	166
Druhy objektů	166
Vlastnosti rámu (objektu)	167
Další užitečné funkce textového editoru	167
Pravidla pro vytváření hezkých dokumentů	168
Používání písem	168
Odstavce	169
Některé znaky a spojení znaků	169
Shrnutí	170
17. Tabulky a grafy	173
Okno tabulkového kalkulátoru	173
Co může být v buňce	174
Plnění buněk	176
Relativní a absolutní odkaz	177
Formát buňky	178

Další možnosti tabulkového kalkulátoru	178
Příklad jednoduché prezentační tabulky a grafu	178
Grafy	180
Shrnutí	182
18. Internet prakticky	183
Připojení k Internetu	183
Prohlížení WWW stránek	184
Hledání v síti Internet	185
Elektronická pošta (e-mail)	186
Program Outlook Express	187
Nová zpráva	189
Shrnutí	191
Adresy (adresář)	191
Pozor na viry	192
19. Databáze	193
Důležité pojmy při práci s databází	194
Způsoby zobrazení záznamů	195
Propojení tabulek	196
Evidenční program určený pro systém DOS	197
Shrnutí	198
20. Kreslení obrázků a úprava fotografií	199
Získání obrázků	199
Rozdělení práce s obrázky	199
Bitmapové a vektorové obrázky	200
Změny velikosti bitmapových a vektorových obrázků	200
Nástroje programu na úpravu fotografií	204
Nástroje programu na vytváření vektorových obrázků	206
Barvy, kompozice obrázku	207
Shrnutí	209
Závěr	211
Řešení cvičení	213
Rejstřík	215